

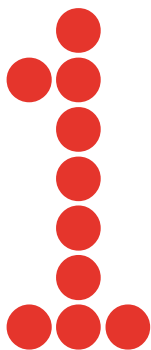
T À N D E M
edicions

Els col·leccionistes de vidre

Aurora Ruá
Il·lustracions: Paula Alenda

La casa
blava

Andreu era fill, nét i besnét de pescadors, i encara més, fins on es perdia la memòria. Vivia en una caseta pintada de blau, al costat del port, i el seu món feia olor de salnitre, de brea, de mar.

Sa mare va morir poc de temps després que ell nasquera, per una complicació sorgida a causa del part, i, pocs anys després, una onada despietada va engolir el vaixell en què el seu pare i el seu oncle pescaven, i mai no van tornar. Ell era molt menut quan va ocórrer el naufragi, que va deixar desemparades moltes famílies del poble, i només conservava records vagues del seu pare: un barret de llana blava, fosc, calat fins a les celles, unes mans aspres i assaonades que li acariciaven les galtes, uns ulls tristos que quan el miraven s'omplien d'onades...

La tragèdia va ser molt pitjor per a l'avi, que va perdre els dos fills alhora, d'un sol colp de mar. Des de llavors, mai no havia tornat a embarcar-se, ni tan sols per a fer una volta en la seua barca de pesca, que, després de tant de temps abandonada al moll, estava podrida i mig afonada en l'aigua. El més a prop que s'acostava a la mar era per a

pescar a l'escullera, i passava les hores al costat de la canya, esperant, pacient, que els peixos picaren, amb la mirada perduda en l'horitzó.

Avi i nét vivien a la caseta blava al costat del port, i passaven amb prou feines amb la pensió humil de jubilació que el primer rebia cada mes, i pocs luxes o capritxos podien permetre's; més aviat, no se'n podien permetre cap.

—Som pobres, iaio? —li va preguntar un dia el xiquet en arribar a casa.

—Pobres? D'on has tret aquesta idea? No necessitem res i no devem res.

—Els xics del poble m'han dit que sóc pobre i que per això no tinc bicicleta.

—Per a què en necessites? Tens cames. Pensa en els que estan pitjor que tu...

Andreu sabia a qui es referia l'avi: a Joaquim. Joaquim era el seu millor amic des de pàrvuls i li feia la impressió que a sa casa estaven bastant pitjor. La seua mare cosia i apedaçava per a les senyores del poble, i son pare gastava en vi tot el

que ella no havia sabut amagar amb prou enginy. Moltes eren les nits en què Joaquim s'acostava a casa d'Andreu a l'hora del sopar, i l'avi, endevinant el seu estómac buit, li posava un plat de sopa o de caldereta. Conscient que probablement era l'únic menjar decent que el xiquet feia al dia, l'avi va ordenar a Andreu que d'ara endavant parara taula per a tres.

Andreu i Joaquim acudien a l'escola del poble cada matí ben prompte. Andreu destacava en Ciències i en Matemàtiques, i Joaquim, en Llengua i Literatura. A les vesprades, a la taula de la caseta blava, feien junts els deures i després eixien a jugar a la plaça amb els altres xiquets del poble, de vegades al futbol, unes altres a fet i amagar o a “Xurro va”.

Una vegada, el pare de Joaquim es va acostar fins a ells cantant i ballant, amb la cara roja, i els xiquets el van convertir en objecte de les seues burles. Se'n van riure i li van fer pegar voltes interminables, fins que l'home va vacil·lar i va caure de cul sobre el terra empedrat. Joaquim va esca-

par d'allí a tot estrop, i per més que Andreu el va buscar durant hores per tot el poble, no va aconseguir trobar-lo. Ni tan sols es va presentar a casa a l'hora del sopar, i l'avi i ell miraven el seu plat buit en silenci. L'endemà de matí, l'avi va preparar dos entrepans de sardines per a l'esmorzar.

—Aquest per a tu, i aquest per a Joaquim.

Des que va ocórrer allò, Joaquim no va voler tornar a jugar a la plaça amb la resta dels xiquets, i van decidir fer-se exploradors. Cada vesprada triaven una destinació i, amb dos pals que els servien de bàcul i que guardaven darrere de la porta, anaven a la muntanya a inspeccionar cada senda, o a les cales pròximes, enfilant-se per les roques com a cabres salvatges. De vegades tornaven a casa amb les butxaques plenes de móres, o amb magranes silvestres, que l'avi els va ensenyar a pelar amb cura i que, encara que deixaven les ungles negres, estaven delicioses empolvorades amb sucre.

Les vesprades que feia mal oratge, es quedaven a casa jugant a les cartes o al dòmino amb l'avi i el senyor Maurici, un altre vell del poble que també

havia estat pescador, com la majoria, i que tenia els cabells blanquíssims i els ulls d'un blau quasi transparent, segons deia als xiquets, per haver passat tantes hores a la mar. Andreu i Joaquim no entenien al principi com era possible que els seus contrincants tingueren una sort tan prodigiosa a l'hora de repartir fitxes o cartes: no era possible guanyar-los. Però, amb el pas del temps, van anar descobrint que els dos avis utilitzaven un sistema ben complex de signes i senyals: feien trampes. Un carraspeig, un sospir sobtat, rascar-se una cella o dur-se la mà al cap... Eren moviments inofensius aparentment, però que van resultar carregats de significat. Així que van decidir crear el seu propi codi secret de senyals quasi imperceptibles. Però eren tan subtils que moltes vegades el company no s'assabentava que s'havien fet. Seguien sense poder guanyar, i només van aconseguir que els avis es partiren de riure veient-ne les carasses i els escarafalls.

Però els dies que l'oratge es posava realment lleig, el senyor Maurici no podia vindre. La seua filla (a qui ell anomenava "la sergenta"), li pro-

hbia eixir de casa. Una vesprada que miraven avorrits la pluja per la finestra, l'avi va traure un dels llibres apilats a l'estanteria. Eren llibres vells d'aventures que havien pertangut al pare i a l'oncle d'Andreu. Com que sempre havien estat ací, mai no se n'havien adonat. L'avi va començar a llegir en veu alta:

—*Els tres mosqueters*, d'Alexandre Dumas...

Van bastar uns pocs dies de pluja perquè D'Artagnan i els mosqueters formaren part de la família. Es rellevaven llegint, cada un un capítol, i al matí, a l'escola, comentaven les intrigues pèrfides del cardenal Richelieu i aventuraven els desenllaços. Tornaven a casa corrent a fer els deures, l'avi els havia prohibit tocar el llibre mentre no els tigueren fets, i quan els acabaven, devoraven tan àvidament les pàgines del llibre com els berenars. Fins i tot algun dia en què va eixir el sol, l'avi va haver d'espentarlos fora perquè prengueren l'aire.

Un dia, durant una lectura a l'escola, va sorgir la paraula *col·leccionisme*, i la mestra va preguntar què significava aquell terme.

—És col·leccionar coses —va contestar un xiquet.

—Molt bé —va confirmar la mestra—, però què és *col·leccionar*?

—Doncs, que et guardes coses que t'agraden.

—Exactament; i amb quina finalitat?

—Doncs... només perquè t'agraden. Jo colleccione cotxes de carreres, els tinc exposats a la meua taula i m'agrada veure'ls.

—Jo colleccione cromos de futbol! —va cridar un altre xiquet.

—I jo, monedes d'uns altres països! —va saltar un altre.

Es va armar un gran aldarull i la classe, entusiasmada, parlava dels seus tresors secrets: còmics, ninos i naus de *Star Wars*, escacs...

—I tu, Andreu?

—Jo... jo tinc una col·lecció de llibres d'aventures que va pertànyer al meu pare.

—Aqueixa és una col·lecció preciosa i pots continuar ampliant-la, hi ha moltíssims llibres meravellosos. I tu, Joaquim?

Joaquim romania callat i capficat, avergonyit: ell no col·leccionava absolutament res.

—No res...

—Doncs, és un bon moment per a començar una col·lecció; no cal que siga de coses valuoses o amb un ús concret. Pot ser de qualsevol cosa, qualsevol que siga bonica per a tu, que t'agrade guardar i admirar...

—Podria col·leccionar xapes o tovallons dels bars —va intervindre un, tot provocant la rialla general.

Joaquim es va alçar com un llamp i li va pegar un puntelló en la canella amb totes les seues forces, i, abans que la professora poguera reaccionar, va eixir corrent de la classe, que s'havia sumit en el silenci més absolut. Només se sentien els gemecs planyívols del bocamoll:

—M'ha fet mal, mestra...

—Menys del que tu li has fet a ell.

Andreu va buscar el seu amic en acabar les classes. Havia tornat a desaparèixer sense deixar rastre, com aquell altre dia. Va tornar a casa i va contar

a l'avi el que ocorria. L'avi es va quedar seriós i silenciós durant tota la vesprada, i Andreu, després d'acabar els deures, va agafar un altre llibre de l'estanteria titulat *L'illa del tresor*. No podia seguir la lectura d'*Els tres mosqueters* sense Joaquim.

Però, poc abans de seure a sopar, van sentir uns colpets a la porta i es van mirar, somrients.

—Posa el seu plat —va murmurar l'avi, mentre anava a obrir.

Cap dels tres va comentar res del que havia ocorregut; es van limitar a parlar de l'oratge, i a dir que semblava que s'acostava una tempesta per al cap de setmana.

—Quina llàstima, no podrem eixir a explorar.

—Podeu explorar després de la tempesta —va suggerir l'avi—. És el millor moment, les onades aboquen tresors ocults a la vora, com aquest.

Llavors va traure de la butxaca un objecte i el va col·locar sobre la taula. Era una pedra arrodonida de color roig.

—Què és? —van preguntar a l'uníson.